

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1305/2566

พนักงานอัยการคดีศาลแขวงขอนแก่นโจทก์ บริษัท ก.ผู้เสียหาย นาย ส.จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง พ.ร.บ.ว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 มาตรา 4, พ.ร.บ.ว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 มาตรา 7, ป.วิ.พ. มาตรา 345, ป.วิ.อ. มาตรา 15, พ.ร.บ.จัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ. 2499 มาตรา 4

ย่อ / หลักกฎหมาย

จำเลยวางเงิน 20,000 บาท เมื่อวันที่ 6 ตุลาคม 2557 ผู้เสียหายขอรับเงินในวันดังกล่าว ศาลชั้นต้นมีคำสั่ง ตรวจจับให้ตามระเบียบ แต่ปรากฏว่ามีการขออนุญาตถอนเงินกลาง 20,000 บาท เพื่อจ่ายให้เทศบาลตำบลหนองเรือ ซึ่งไม่ใช่ผู้เสียหาย และมีการวางเงิน 72,597 บาท เมื่อวันที่ 14 และ 20 พฤศจิกายน 2557 ผู้เสียหายขอรับเงินในวันดังกล่าว ศาลชั้นต้นไม่อนุญาต เนื่องจากผู้ร้องไม่นำหนังสือมอบอำนาจของผู้เสียหายมาแสดง ต่อมาวันที่ 23 ธันวาคม 2563 เจ้าหน้าที่ศาลทำรายงานเสนอต่อศาลชั้นต้นขอให้ออกหมายแจ้งให้ผู้เสียหายมารับเงินที่จำเลยวาง 72,597 บาท และวันที่ 17 พฤศจิกายน 2564 ผู้เสียหายขอรับเงินที่จำเลยวางต่อศาล 92,597 บาท ตามที่ลูกหนี้ได้วางไว้ตามความเป็นจริง อันเป็นการขอรับเงินภายในระยะเวลา 5 ปี นับแต่ทราบการแจ้งของศาลชั้นต้น เมื่อศาลชั้นต้นมีคำสั่ง ตรวจจับตามระเบียบ เจ้าหน้าที่ศาลตรวจจ่ายเงินเพียง 72,597 บาท โดยโอนเข้าบัญชีให้แก่ผู้เสียหายตามที่ผู้เสียหายแจ้งความประสงค์ไว้ จึงไม่ถูกต้อง เนื่องจากมีการวางเงินจริงทั้งหมด 92,597 บาท และการที่เจ้าหน้าที่ศาลทำรายงานเสนอต่อศาลชั้นต้นว่าเงิน 20,000 บาท ที่จำเลยนำมาวางใช้หนี้ให้แก่ผู้เสียหาย และศาลชั้นต้นได้สั่งจ่ายเช็คให้แก่ผู้เสียหายแล้ว แต่ผู้เสียหายไม่รับเงินนับถึงวันที่ทำรายงานเป็นระยะเวลาเกิน 5 ปี จึงขอยกเลิกเช็คฉบับดังกล่าว และขอให้นำเงินส่งเป็นรายได้แผ่นดินต่อไป ศาลชั้นต้นมีคำสั่ง นำส่ง เมื่อวันที่ 21 ธันวาคม 2564 นั้น ก็ไม่ถูกต้อง ศาลชั้นต้นต้องคืนเงิน 20,000 บาท แก่ผู้เสียหาย

คำพิพากษา

คดีสืบเนื่องมาจากโจทก์ฟ้องว่า จำเลยออกเช็คธนาคาร ลงวันที่ 17 เมษายน 2557 สั่งจ่ายเงิน 88,643 บาท มอบให้บริษัท ก. ผู้เสียหาย เพื่อชำระหนี้ค่าวงจรตามสัญญาเช่าซื้อ ต่อมาธนาคารปฏิเสธการจ่ายเงิน ขอให้ลงโทษจำเลยตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 มาตรา 4 และขอให้ปรับโทษต่อจากโทษในคดีอื่น จำเลยให้การปฏิเสธ แต่รับว่าเป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยในคดีที่โจทก์ขอให้ปรับโทษต่อ เมื่อวันที่ 6 ตุลาคม 2557 จำเลยและผู้เสียหายตกลงกันได้ จำเลยนำเงิน 20,000 บาท วางต่อศาลชั้นต้น เพื่อขอใช้เงินตามเช็คให้แก่ผู้เสียหายบางส่วน และในวันเดียวกันผู้เสียหายยื่นคำแถลงขอรับเงินจำนวนดังกล่าว ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้ตรวจจ่ายเงินให้แก่ผู้เสียหาย วันที่ 15 ตุลาคม 2557 เจ้าหน้าที่ศาลทำรายงานขออนุญาตศาลถอนเงินกลาง 20,000 บาท เพื่อจ่ายให้แก่ผู้เสียหาย ศาลชั้นต้นมีคำสั่งอนุญาต วันที่ 14 พฤศจิกายน 2557 จำเลยวางเงิน 68,643 บาท และเมื่อวันที่ 20 พฤศจิกายน 2557 จำเลยนำเงินค่าดอกเบี้ยตามเช็คมาวางอีก 3,954 บาท รวมเป็นเงิน 72,597 บาท อันเป็นการที่จำเลยนำเงินมาวางต่อศาลชั้นต้นตามจำนวนเงินในเช็คพิพาทพร้อมดอกเบี้ยแก่ผู้เสียหาย คดีเป็นอันเลิกกันตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 มาตรา 7 สิทธินำคดีอาญามา

ฟ้องของโจทก์ระงับไปศาลชั้นต้นจำนำคดีออกจากสารบบความ ส่วนผู้เสียหายขอรับเงินจำนวนดังกล่าวในวันเดียวกัน ศาลชั้นต้นไม่อนุญาตเนื่องจากผู้ร้องไม่นำหนังสือมอบอำนาจของผู้เสียหายประกอบคำแถลงขอรับเงิน วันที่ 23 ธันวาคม 2563 เจ้าหน้าที่ศาลทำรายงานต่อศาลชั้นต้น ขอให้ออกหมายแจ้งให้ผู้เสียหายมารับเงินที่จำเลยวาง 72,597 บาทวันที่ 17 พฤศจิกายน 2564 ผู้เสียหายขอรับเงินที่จำเลยวางต่อศาล 92,597 บาท ศาลชั้นต้นมีคำสั่งตรวจจ่ายตามระเบียบเจ้าหน้าที่ศาลตรวจจ่ายเงิน 72,597 บาท โดยโอนเข้าบัญชีให้แก่ผู้เสียหายตามที่ผู้เสียหายแจ้งความประสงค์ไว้ วันที่ 21 ธันวาคม 2564 เจ้าหน้าที่ศาลทำรายงานเสนอต่อศาลชั้นต้นว่าเงิน 20,000 บาท ที่จำเลยนำมาวางใช้หนี้ให้แก่ผู้เสียหายและศาลชั้นต้นได้ส่งจ่ายเช็คให้แก่ผู้เสียหายแล้ว แต่ผู้เสียหายไม่มารับเงิน นับถึงวันที่ทำรายงานเป็นระยะเวลาเกิน 5 ปี จึงขอยกเลิกเช็คฉบับดังกล่าวและขอชำระเงินส่งเป็นรายได้แผ่นดินต่อไป ศาลชั้นต้นมีคำสั่งนำส่ง วันที่ 12 มกราคม 2565 ผู้เสียหายยื่นคำร้องคัดค้านคำสั่งให้รับเงินค้ำจ่ายที่จำเลยนำไปวางชำระหนี้ศาล ขอให้ศาลมีคำสั่งจ่ายเงินกลางดังกล่าวให้ผู้เสียหาย วันที่ 13 มกราคม 2565 เจ้าหน้าที่ศาลรายงานว่าได้ตรวจสอบพบว่าวันที่ 6 ตุลาคม 2557 จำเลยได้วางเงิน 20,000 บาท และผู้เสียหายยื่นคำแถลงขอรับเงินจำนวนดังกล่าวจริง แต่ผู้เสียหายไม่ได้มารับเงินจนเวลาล่วงเลยระยะเวลา 5 ปี ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 345 ถ้าผู้มีสิทธิได้เรียกเอาภายใน 5 ปี ให้ตกเป็นของแผ่นดิน และได้มีการนำเงินจำนวนดังกล่าวส่งเป็นรายได้แผ่นดินแล้วเมื่อวันที่ 27 ธันวาคม 2564 ศาลชั้นต้นมีคำสั่งว่า แม้เจ้าหน้าที่ศาลจัดทำรายงานเสนอจ่ายเงินให้แก่เทศบาลตำบลหนองเรือซึ่งเป็นการไม่ถูกต้อง แต่ศาลชั้นต้นสั่งจ่ายเช็คระบุชื่อผู้เสียหายถูกต้อง ผู้เสียหายไม่ติดต่อขอรับเงินจนเวลาล่วงเลยเกินระยะเวลาห้าปี เงิน 20,000 บาท จึงตกเป็นของแผ่นดินตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 345 และได้นำส่งเป็นรายได้แผ่นดินแล้วเมื่อวันที่ 27 ธันวาคม 2564 จึงไม่อาจสั่งจ่ายเงินจำนวนดังกล่าวแก่ผู้เสียหายได้ ให้ยกคำร้องผู้เสียหายอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 4 พิพากษายืน ผู้เสียหายฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของผู้เสียหายว่า ผู้เสียหายมีสิทธิรับเงินที่จำเลยนำมาวางศาลเพื่อชำระหนี้ตามเช็ค 20,000 บาท คืบหรือไม่ เห็นว่า การที่ผู้เสียหายยื่นคำร้องขอรับเงินวางชำระหนี้คืนจากศาลนั้น เป็นกรณีของการขอเงินค้ำจ่ายคืนจากศาล ซึ่งตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาไม่ได้บัญญัติไว้โดยเฉพาะ จึงต้องนำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลมตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 15 ประกอบพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ. 2499 มาตรา 4 ซึ่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 345 บัญญัติว่า บรรดาเงินต่าง ๆ ที่ค้ำจ่ายอยู่ในศาลหรือที่เจ้าพนักงานบังคับคดี ถ้าผู้มีสิทธิได้เรียกเอาภายในห้าปี ให้ตกเป็นของแผ่นดิน โดยเมื่อมีการวางเงินต่อศาลชั้นต้นเพื่อชำระหนี้ของลูกหนี้ ศาลชั้นต้นมีหน้าที่แจ้งให้เจ้าหนี้ทราบว่าเงินที่ลูกหนี้นำมาวางศาลเพื่อให้เจ้าหนี้รับไป เมื่อดำเนินการดังกล่าวแล้วเจ้าหนี้ไม่มารับเงินไปภายในห้าปีนับแต่วันที่วางเงิน เงินที่ค้ำจ่ายอยู่ในศาล จึงตกเป็นของแผ่นดิน สำหรับคดีนี้จำเลยวางเงิน 20,000 บาท เมื่อวันที่ 6 ตุลาคม 2557 ผู้เสียหายขอรับเงินในวันดังกล่าว ศาลชั้นต้นมีคำสั่งตรวจจ่ายให้ตามระเบียบ แต่ปรากฏว่ามีการขออนุญาตถอนเงินกลาง 20,000 บาท เพื่อจ่ายให้เทศบาลตำบลหนองเรือ ซึ่งไม่ใช่ผู้เสียหาย และมีการวางเงิน 72,597 บาท เมื่อวันที่ 14 และ 20 พฤศจิกายน 2557 ผู้เสียหายขอรับเงินในวันดังกล่าว ศาลชั้นต้นไม่อนุญาต เนื่องจากผู้ร้องไม่นำหนังสือมอบอำนาจของผู้เสียหายมาแสดง ต่อมาวันที่ 23 ธันวาคม 2563 เจ้าหน้าที่ศาลทำรายงาน

เสนอต่อศาลชั้นต้น ขอให้ออกหมายแจ้งให้ผู้เสียหายมารับเงินที่จำเลยวาง 72,597 บาท และวันที่ 17 พฤศจิกายน 2564 ผู้เสียหายขอรับเงินที่จำเลยวางต่อศาล 92,597 บาท ตามที่ลูกหนี้ได้วางไว้ ตามความความเป็นจริง อันเป็นการขอรับเงินภายในระยะเวลา 5 ปี นับแต่ทราบการแจ้งของ ศาลชั้นต้น เมื่อศาลชั้นต้นมีคำสั่งตรวจจ่ายตามระเบียบ เจ้าหน้าที่ศาลตรวจจ่ายเงินเพียง 72,597 บาท โดยโอนเข้าบัญชีให้แก่ผู้เสียหายตามที่ผู้เสียหายแจ้งความประสงค์ไว้ จึงไม่ถูกต้อง เนื่องจาก มีการวางเงินจริงทั้งหมด 92,597 บาท และการที่เจ้าหน้าที่ศาลทำรายงานเสนอต่อศาลชั้นต้นว่า เงิน 20,000 บาท ที่จำเลยนำมาวางใช้หนี้ให้แก่ผู้เสียหาย และศาลชั้นต้นได้สั่งจ่ายเช็คให้แก่ ผู้เสียหายแล้ว แต่ผู้เสียหายไม่มารับเงินนับถึงวันที่ทำรายงานเป็นระยะเวลาเกิน 5 ปี จึงขอยกเลิก เช็คฉบับดังกล่าวและขอนำเงินส่งเป็นรายได้แผ่นดินต่อไป แล้วศาลชั้นต้นมีคำสั่งนำส่งเมื่อวันที่ 21 ธันวาคม 2564 นั้นก็ไม่ถูกต้อง และศาลอุทธรณ์ภาค 4 พิพากษายืน ศาลฎีกาไม่เห็นพ้องด้วย ศาลชั้นต้นต้องคืนเงิน 20,000 บาท แก่ผู้เสียหาย ฎีกาของผู้เสียหายฟังขึ้น พิพากษากลับ ให้คืนเงิน 20,000 บาท แก่บริษัท ก. ผู้เสียหาย

องค์คณะ

ไกรรัตน์ วีรพัฒนสุวรรณ · ประกอบ ลีนะเปสนันท์ · สิงห์ชัย ฤาษุตานันท์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/1305/2566>